

RAFIK OG ARRET I PANDEN

☰ CASPAR HAARLØV 📷 HANS BACH

Rafik er venstrehåndet. Men han spiser med højre, for det gør man i Ghana. Han beder fem gange om dagen. Han passer sin skole og sine pligter. Men han vil ikke være som alle andre. Han vil være militærlæge. Han vil se verden. Og han vil have fjernsynet til at virke, så han kan følge med i fodbold.

Rafik er 11 år og bor i Langa nord for storbyen Tamale. Han har en bror, Faisal, og en søster, Shikuriya. Hans søster bor hos en tante i en anden by for at hjælpe i huset.

De sjove engelsktimer

Det er tidlig morgen. Rafik har arabisk sammen med de andre muslimske børn i sin klasse. Han har næsten lært alfabetet. De læser i koranen på arabisk sammen læreren. De fleste i Langa er muslimer. Nogle få er kristne. Men her er ingen kirke. De kristne går i kirke i nabobyen.

Resten af dagen bliver hele klassen undervist på engelsk. Ingen af børnene i klassen taler arabisk eller engelsk derhjemme. De tilhører dagomba-folket og taler dagbani. De første år snakkede lærerne dagbani i klassen. Men nu snakker de kun engelsk.

I nogle timer er det svært at følge med. Skolen mangler bøger. Klassen lugter af insektgift. Og det er meget varmt. Der er en elektrisk vifte i loftet, men den virker ikke.

Da skolens tag blev repareret, blev ledningerne stjålet. De har ikke haft strøm siden. Men i engelsktimerne glemmer Rafik alt om det. De lærer engelsk ved at lege og synge. Læreren kaster en bold til eleverne og stiller spørgsmål på engelsk. Alle børnene går i rundkreds, mens de synger, danser og griner højt. I frikvarteret spiller de fodbold. Rafik er næsten altid på samme hold som sin bedste ven, Sadat.

Efter skole hjælper Rafik sin far og onkel i marken. Familien dyrker jordnødder. Hans far venter stadig på regn. Hvis ikke regnen snart kommer, får de en dårlig høst i år.

På vej hjem går Rafik i moskeen med sin far. Bagefter laver han lektier. Hans far tager på arbejde som sikkerhedsvagt inde i byen. Rafik spørger, om han må se fodbold i fjernsynet. Hans mor siger nej. Fjernsynet virker ikke.

Rafik og Sadat går i 5. klasse. Rafiks yndlingsfag er engelsk.

Rafik og hans far beder i moskeen hver dag. Den ligger tæt på deres hus.

Rafik går ud for at lege. Der bor mange børn i landsbyen, og der er altid nogen at lege med. De leger fangeleg. De bliver trætte og sætter sig op ad en stabel brænde.

Historien om arret

Sadat minder Rafik om, at det var her, Rafik fik sit ar i panden. Rafik nikker. Nogle af de andre drenge vil gerne høre historien. Rafik fortæller:

Engang legede vi fangeleg her, efter det var blevet mørkt. Jeg ville gemme mig på en stabel brænde. Men jeg faldt og fik et stykke træ i hovedet. Jeg blødte. Men jeg græd ikke. Jeg gik hjem. Min far var på arbejde. I stedet kom jeg op på min onkels motorcykel. Vi kørte gennem den bælgmørke landsby. Motoren bankede gennem maskinen. Der lugtede af blod, sved og benzin. Jeg kunne mærke hver eneste sten og hul i vejen. Endelig nåede vi kasernen. Indgangen til militærhospitalet var lyst op af gule pærer. Vi gik ind i en gård med et stort træ i midten. En soldat

Rafiks mor laver TZ til aftensmad. Man spiser det med fingrene.

gav os besked på at sætte os på nogle stole og vente. Stolenes rygge var formet som "gye nyame" – det ghanesiske tegn, der betyder "gud er stor". Jeg begyndte at bede for mig selv. Jeg håbede, at gud ville redde mig, og at jeg ikke ville gøre mine forældre kede af det. Lægen havde uniform på og talte engelsk. Vi gik ind i et rum, der var rent og koldt. Det gjorde lidt ondt at få såret vasket. Lægen gav mig en sprøjte i panden. Så forsvandt smerten, og lægen syede såret sammen.

Rafiks historie er slut, og det er ved at blive mørkt.

Rafik vil selv være læge

Da Rafik kommer hjem, vasker han sig og går ind på sit værelse for at bede. Hans mor har lavet TZ til aftensmad. Eller tuo zaafi, som det også hedder. Det er lavet af tørret majs og kassava-mel og en suppe af okra-planter. Rafik fortæller sin mor, at der igen var nogle børn, der ville høre historien om arret. Hans mor griner. Hun mener, det er, fordi Rafik ser sej ud med sit ar.

Nogle gange kommer lægerne fra kasernen på besøg i Langa. Så kan børnene komme gratis til lægen hos dem. Rafik rører ved sit ar i panden. Han vil også gerne kunne hjælpe andre. Rafik siger, at han vil være militærlæge, når han bliver stor. Så vil han have uniform på. Det, synes hans mor, er en god plan. Hun siger, at hvis man skal være læge, skal man lave sine lektier. Men Rafik er allerede færdig med lektierne. Han spørger, om han må se fodbold nu. Det må han gerne. Hvis han kan reparere fjernsynet.

Vær med til fangeleg hos Rafik.

SE FILM OG BILLEDER PÅ
HELEVERDENISKOLE.DK/RAFIK

